

Hoe kunt u Nederlander worden?

1. Waarom deze publicatie?

Wat moet u doen om de Nederlandse nationaliteit te krijgen? Deze vraag staat centraal in de publicatie die u nu leest. Deze publicatie is bedoeld voor alle vreemdelingen (niet-Nederlanders) die Nederlander willen worden. Voor vreemdelingen die buiten Nederland wonen en voor oud-Nederlanders is een aparte publicatie uitgebracht (kijk op www.ind.nl).

In deze publicatie vindt u:

- aan welke voorwaarden u moet voldoen om Nederlander te worden;
- welke documenten daarvoor nodig zijn;
- hoe de procedure werkt.

Drie manieren om Nederlander te worden

a) Van rechtswege: door geboorte of erkenning.

Elk kind van een getrouwde Nederlandse vader of moeder is na zijn geboorte automatisch Nederlander, ook als het buiten Nederland geboren is. Het kind van een ongetrouwde Nederlandse moeder is ook na geboorte automatisch Nederlander. Maar een kind van een ongetrouwde niet-Nederlandse moeder en een Nederlandse vader wordt pas Nederlander als de vader het kind voor of na de geboorte erkent, maar voordat het kind 7 jaar wordt. Wanneer het kind pas erkend wordt als het 7 jaar of ouder is, moet de Nederlandse vader binnen 1 jaar na erkenning met DNA-bewijs aantonen dat hij de biologische vader is. Dit DNA-bewijs moet aan strenge eisen voldoen (conform Besluit DNA-onderzoek vaderschap). Als de Nederlandse erkener geen DNA-bewijs wil of kan laten zien, kan hij er ook voor kiezen om bij de gemeente een optieverklaring voor het kind (7 jaar of ouder) af te leggen. Hij moet dit kind dan wel eerst 3 jaar verzorgen en opvoeden en moet dit kunnen aantonen. Lees hier meer over in hoofdstuk 3.

Het Nederlandschap kan in sommige gevallen ook van rechtswege worden verkregen door adoptie of door gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.

b) Door optie: door het afleggen van een verklaring dat u Nederlander wilt worden.

c) Door naturalisatie: dit is de derde mogelijkheid om Nederlander te worden.

In deze publicatie gaan we in op de tweede en derde mogelijkheid.

2. Nederlander worden in het kort

Als u Nederlander wilt worden, krijgt u (in Europees Nederland) te maken met twee instanties: de gemeente waar u woont en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

Gemeente

Wanneer u denkt aan de voorwaarden voor optie of naturalisatie te voldoen, dan kunt u naar de gemeente waar u woont (afdeling Burgerzaken) gaan. De gemeentemedewerker bekijkt samen met u of u inderdaad aan de voorwaarden voldoet en helpt u bij het indienen van het verzoek om naturalisatie of optieverklaring. Wanneer u voldoet aan de voorwaarden voor optie, beslist de burgemeester hierover. Als het gaat om naturalisatie, stelt de burgemeester een advies op voor de IND en stuurt dat samen met uw verzoek om naturalisatie tot Nederlander naar de IND. Houdt u er wel rekening mee dat de burgemeester in geval van naturalisatie alleen een advies geeft. De IND neemt de uiteindelijke beslissing op uw verzoek.

Immigratie- en Naturalisatiedienst

De IND beoordeelt uw verzoek om naturalisatie tot Nederlander, eventueel na extra onderzoek. De IND bepaalt of u wordt voorgedragen voor verlening van het Nederlanderschap. De beslissing van de IND kan hierdoor afwijken van het advies dat is gegeven door de gemeente waar u woont.

Voorwaarden

Het eerste wat u moet doen, is nagaan of u aan de voorwaarden voldoet. De voorwaarden vindt u in hoofdstuk 3 van deze publicatie. Er gelden aparte voorwaarden voor de optieprocedure en voor de naturalisatieprocedure. Als u aan de voorwaarden voor optie voldoet, kunt u bij de burgemeester een optieverklaring afleggen. Als u aan de voorwaarden voor naturalisatie voldoet, kunt u bij de gemeente een verzoek om naturalisatie tot Nederlander indienen. Verder zal de burgemeester bij een optieverklaring onderzoeken of u met de politie in aanraking bent geweest. Bij een verzoek om naturalisatie zal de IND dit onderzoek doen.

Documenten

Als u een verzoek indient, zal de burgemeester u ook om een aantal documenten vragen. Denk aan uw paspoort, verblijfsvergunning, geboorteakte, huwelijksakte en dergelijke. Deze documenten moeten in principe gelegaliseerd zijn of voorzien van een apostille. Mogelijk moet u ook een inburgeringsexamen afleggen om te laten zien dat u voldoende bent ingeburgerd.

Bewijsnood

Om Nederlander te worden moet u uw nationaliteit en identiteit aantonen. Dit kunt u aantonen met een geldig buitenlands paspoort en/of geboorteakte. Als u niet aan paspoort en/of geboorteakte kunt komen, en u bent daar niet van vrijgesteld, dan kunt u een beroep doen op 'bewijsnood'. De IND beoordeelt of er in uw situatie bewijsnood is. Als u een beroep wilt doen op 'bewijsnood' dan moet u laten zien dat het voor u echt niet mogelijk is om aan een paspoort en/of geboorteakte te komen. U moet met documenten (bijvoorbeeld een verklaring van de autoriteiten van het land) bewijzen waarom u niet aan een paspoort en/of geboorteakte kunt komen. Deze bewijsstukken mogen in principe niet ouder zijn dan zes maanden.

U moet heel precies uitleggen waarom u niet aan een geboorteakte en/of paspoort kan komen. De geboorteakte kan bijvoorbeeld nooit zijn opgemaakt, of het register waarin het document was opgenomen is verloren gegaan. Als u geen paspoort kunt krijgen, dan zult u moeten bewijzen waarom de overheid van uw land dit niet wil of kan. U moet aantonen wat u allemaal hebt gedaan en waarom het niet gelukt is. U moet aantonen dat u veel moeite heeft gedaan om aan een paspoort en/of geboorteakte te komen. Misschien moet u hiervoor naar uw land van herkomst reizen. Als u onvoldoende hebt gedaan om aan documenten te komen, dan bent u niet in bewijsnood en zal uw verzoek worden afgewezen. Ook kan er door de politieke situatie in een land (tijdelijk) sprake zijn van bewijsnood.

Als u bent vrijgesteld van het documentenvereiste, of als er in uw situatie sprake is van bewijsnood, kan uw verzoek om verlening van het Nederlanderschap toch worden afgewezen, als er reden is te twijfelen aan de door u gestelde persoonsgegevens of nationaliteit,

Geen bewijsnood

Er kan sprake zijn van omstandigheden waaruit blijkt dat er mogelijk geen sprake is van bewijsnood:

- U beschikt over een document (bijvoorbeeld een identiteitsbewijs) dat ná de datum van de verleende reguliere verblijfsvergunning in persoon aan u is afgegeven door de autoriteiten van het land van herkomst;
- Op uw verzoek heeft een rechtsfeit of rechtshandeling heeft plaatsgevonden waarbij de autoriteiten van uw nationaliteit betrokken waren;
- U bent vrijwillig naar het land van herkomst gereisd, waarvan u de nationaliteit bezit.

Ranov-vergunning

Als u in 2007 en 2008 een Ranov-vergunning hebt gekregen en u meerderjarig was op de ingangsdatum van uw Ranov-verblijfsrecht geldt dat u vanaf 1 november 2021 bent vrijgesteld van het overleggen van een geldig buitenlands paspoort (of op andere wijze een bewijs van het actuele bezit van een vreemde nationaliteit) en een (buitenlandse) geboorteakte of geboorteregistratiebewijs. U moet sinds u de Ranov-verblijfsvergunning kreeg uw hoofdverblijf in Nederland hebben gehad.

Als u minderjarig was op de ingangsdatum van zijn Ranov-verblijfsrecht geldt deze vrijstelling vanaf 1 juni 2021.

Kosten

Voor de optie- of de naturalisatieprocedure moet u betalen. Wanneer u het verzoek indient, moet u ook meteen deze kosten betalen. Over de kosten of de eventuele vrijstelling van het betalen van leges vindt u in deze publicatie geen informatie. Wilt u vooraf weten wat de kosten zijn, kijk op www.ind.nl. U krijgt het geld niet terug als uw verzoek wordt afgewezen of als u later uw verzoek intrekt.

Beoordeling

Bij de optieprocedure wordt het verzoek door de gemeente behandeld. De burgemeester beslist of u het Nederlanderschap krijgt. Bij naturalisatie beslist de IND of u het Nederlanderschap krijgt.

Als uw verzoek wordt ingewilligd, wordt een voorstel voor verlening van het Nederlanderschap ter ondertekening aan Zijne Majesteit de Koning voorgelegd. Zijne Majesteit de Koning verleent uiteindelijk het Nederlanderschap. Als uw verzoek om naturalisatie is ingewilligd, nodigt de burgemeester u uit voor een naturalisatieceremonie. Tijdens de ceremonie wordt aandacht geschonken aan de betekenis van de Nederlandse nationaliteit en uw verbondenheid met de Nederlandse samenleving. U bent verplicht om naar de naturalisatieceremonie te gaan en daar de verklaring van verbondenheid af te leggen. U wordt pas Nederlander als u de naturalisatieceremonie bijwoont, de verklaring van verbondenheid aflegt en de bekendmaking in ontvangst neemt. Als u niet aan de voorwaarden voor optie of naturalisatie voldoet, ontvangt u een brief waarin is aangegeven waarom u niet in aanmerking komt voor het Nederlanderschap. U kunt bezwaar aantekenen tegen die beslissing. Hoe dat gaat, leest u in de brief.

Duur

Wilt u gebruikmaken van de optieprocedure? Reken dan op een termijn van ongeveer 3 maanden nadat de burgemeester uw verklaring in ontvangst heeft genomen. De naturalisatieprocedure neemt ongeveer 1 jaar in beslag.

Afstand doen

Als u Nederlander wordt, moet u nadat u Nederlander bent geworden afstand doen van uw huidige nationaliteit(en).

U moet nadat u Nederlander bent geworden een bewijs laten zien waaruit blijkt dat u afstand hebt gedaan van uw huidige nationaliteit(en). Niet iedereen hoeft afstand te doen; de uitzonderingen staan beschreven in hoofdstuk 3 en 4 van deze publicatie. Daarnaast hoeft u geen afstand te doen als u door het krijgen van de Nederlandse nationaliteit automatisch uw huidige nationaliteit verliest als gevolg van de regels in het land van uw huidige nationaliteit. Als u afstand moet doen, is het daarom aan te raden dat u zich vooraf informeert hoe dat in zijn werk gaat.

Let op! Als blijkt dat u fraude hebt gepleegd bij het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit, kan het Nederlanderschap worden ingetrokken. Dat kan zelfs tot 12 jaar nadat u de Nederlandse nationaliteit hebt gekregen, ook als dat betekent dat u hierdoor staatloos wordt. U kunt het Nederlanderschap automatisch verliezen als u vrijwillig een andere nationaliteit aanneemt, maar ook als u vrijwillig in vreemde krijgsdienst treedt van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen Nederland of tegen een bondgenootschap waarbij Nederland partij is. Het Nederlanderschap kan ook worden ingetrokken als u onherroepelijk bent veroordeeld wegens misdrijven gericht tegen de veiligheid van het Koninkrijk, oorlogsmisdrijven, genocide of misdrijven gericht tegen de menselijkheid. In die gevallen kunt u de Nederlandse nationaliteit in beginsel niet herkrijgen.

In de bijlage staan beide procedures in schema.

3. Wie komt in aanmerking?

Als u Nederlander wilt worden, kijk dan eerst of u in aanmerking komt voor de optieprocedure. Dit is namelijk een eenvoudigere manier om Nederlander te worden dan via naturalisatie. Hieronder vindt u de voorwaarden. Vervolgens gaan we in op de voorwaarden die gelden voor een verzoek om naturalisatie tot Nederlander.

Nederlander worden door optie

In een aantal gevallen kunt u Nederlander worden door een optieverklaring af te leggen. Dit is een eenvoudige en snelle manier om de Nederlandse nationaliteit te verkrijgen. Om voor optie in aanmerking te komen moet u in bijna alle gevallen in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning. Daarnaast moet u bereid zijn de naturalisatieceremonie bij te wonen en de verklaring van verbondenheid af te leggen op de naturalisatieceremonie. U kunt van deze procedure gebruikmaken als u aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- U bent meerderjarig, (dat wil zeggen 18 jaar of ouder) u bent in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten geboren, u woont sinds uw geboorte in Nederland en u bent in het bezit van een geldige verblijfsvergunning. (Bent u jonger dan 18, dan bent u meerderjarig als u getrouwd bent of getrouwd bent geweest). Let op! Onder 'Nederland' wordt verstaan: Het Europese deel van Nederland en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
- U bent in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten geboren, u hebt hier ten minste 3 jaar onafgebroken legaal gewoond en u hebt vanaf uw geboorte geen nationaliteit (u bent staatloos). U moet kunnen aantonen dat u staatloos bent. Legaal betekent: met een geldige verblijfsvergunning.
- U bent als minderjarige toen u 7 jaar of ouder was door een Nederlander erkend, maar hebt daardoor niet van rechtswege het Nederlanderschap verkregen omdat uw erkener geen DNA-bewijs van zijn vaderschap heeft overgelegd. U moet dan wel eerst 3 jaar verzorgd en opgevoed zijn door uw erkener en moet dit ook kunnen aantonen.
- U bent meerderjarig en u woont vanaf het bereiken van de leeftijd van 4 jaar legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- U bent meerderjarig, oud-Nederlander en u woont ten minste 1 jaar in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten op basis van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of een verblijfsvergunning voor een niet- tijdelijk verblijfsdoel (zie de aparte publicatie voor oud-Nederlanders).
- U bent ten minste 3 jaar getrouwd met een Nederlander en woont ten minste 15 jaar onafgebroken legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.

- U bent 65 jaar of ouder en woont 15 jaar onafgebroken legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- U bent voor 1 januari 1985 getrouwd met een niet-Nederlandse man en hebt daardoor de Nederlandse nationaliteit verloren. Binnen 1 jaar na de ontbinding van dat huwelijk kunt u het Nederlanderschap herkrijgen door optie. In dit geval geldt niet de voorwaarde van legaal verblijf in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- U bent oud-Nederlander. U hebt het Nederlanderschap van rechtswege verloren. Als met dat verlies het Unieburgerschap ook verloren is gegaan en de gevolgen daarvan voor u onevenredig zijn, dan kunt u het Nederlanderschap met terugwerkende kracht terugkrijgen. In dit geval hoeft u niet de verklaring van verbondenheid af te leggen op de naturalisatieceremonie. Ook geldt de voorwaarde van legaal verblijf in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten niet voor u.
- U bent vóór 1 januari 1985 geboren uit een moeder die ten tijde van uw geboorte Nederlander was, terwijl uw vader niet-Nederlander was, optie ex artikel 6 lid 1i.
- U bent vóór 1 januari 1985 in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten bij rechterlijke uitspraak geadopteerd door een vrouw die Nederlander was op de dag dat de uitspraak van kracht werd. U was minderjarig op de dag van de uitspraak in eerste aanleg, optie ex artikel 6 lid 1j.
- U bent geboren als kind van een persoon die het Nederlanderschap heeft verkregen. Die persoon voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of de persoon is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.
- U bent voor de leeftijd van 7 jaar erkend door een persoon die het Nederlanderschap heeft verkregen. Die persoon voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of de persoon is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.
- U bent als minderjarige van 7 jaar of ouder, erkend door uw biologische vader die het Nederlanderschap heeft verkregen voordat u meerderjarig werd. Uw vader voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of uw vader is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.
- U bent door een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap het kind van een man die het Nederlanderschap heeft verkregen. Hij voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of hij is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.
- U bent het in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten bij rechterlijke uitspraak geadopteerde kind van een man of vrouw die het Nederlanderschap heeft verkregen. Die persoon voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of die persoon is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden. U was minderjarig op de dag van de uitspraak in eerste aanleg.
- Ten slotte bestaat een aparte regeling voor kinderen die na 1 april 2003 maar voor 1 maart 2009 door een Nederlander zijn erkend of gewettigd. Voor meer informatie over deze optiemogelijkheden kunt u terecht bij uw gemeente.

In alle hiervoor genoemde gevallen geldt:

- De laatste 5 jaar:
 - bent u niet veroordeeld voor een misdrijf waarvoor u een gevangenisstraf hebt uitgezeten. Ook niet in het buitenland.
 - hebt u geen taakstraf uitgevoerd. Behalve als dit moest omdat u een geldboete onder €810 niet kon betalen.
 - hebt u geen hoge geldboete of andere (bijkomende) straf opgelegd gekregen als genoemd in artikel 9 WvSr. Bij 'een hoge boete' gaat het om een bedrag van € 810 of meer. Uw verzoek wordt ook afgewezen als u in de laatste 5 jaar meerdere boetes van € 405 of meer hebt gekregen, met een totaal van € 1.215 of meer. Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen u openstaan.
- U mag niet met meer dan één man of vrouw tegelijk getrouwd zijn.

In hoofdstuk 4 van deze publicatie leest u meer over de optieprocedure.

Nederlander worden door naturalisatie

U kunt een verzoek om naturalisatie indienen als u aan alle voorwaarden voldoet die hieronder staan:

- U bent meerderjarig (dat wil zeggen 18 jaar of ouder. Bent u jonger dan 18 jaar, dan bent u meerderjarig als u getrouwd bent of getrouwd bent geweest).
- U woont 5 jaar of langer onafgebroken legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten. Op deze regel is een aantal uitzonderingen. Legaal betekent: met een geldige verblijfsvergunning.

- U bent getrouwd met of geregistreerd partner van een Nederlandse man of vrouw. In dat geval kunt u na 3 jaar huwelijk of geregistreerd partnerschap (eventueel in het buitenland) én onafgebroken samenwoning een verzoek om naturalisatie indienen. Als u 3 jaar legaal en onafgebroken in Nederland samenwoont (beiden ongehuwd) met een Nederlandse man of vrouw, kunt u ook een verzoek om naturalisatie indienen. In het geval van ongehuwd samenwonen moet deze samenwoning in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten hebben plaatsgevonden. In het geval van een huwelijk mag de samenwoning ook in het buitenland zijn geweest. Let op! Tijdens de behandeling van uw verzoek om naturalisatie tot aan de beslissing op het verzoek moet de onafgebroken samenwoning in stand zijn.
- U bent oud-Nederlander: u hebt de Nederlandse nationaliteit gehad en deze weer verloren. In dat geval hoeft u niet een bepaalde periode in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten gewoond te hebben. In sommige gevallen kunt u gebruikmaken van de optieprocedure. Voor u is een aparte publicatie beschikbaar (zie www.ind.nl).
- U hebt een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk verblijfsdoel, zoals gezinshereniging. Als u een verblijfsvergunning hebt met een verblijfsdoel van tijdelijke aard bijvoorbeeld voor een studie of medische behandeling kunt u niet worden genaturaliseerd.
- U bent voldoende ingeburgerd en u kunt Nederlands spreken, lezen, schrijven en verstaan. U moet dit aantonen door het inburgeringsexamen met goed gevolg af te leggen. Als u over bepaalde diploma's of certificaten beschikt hoeft u mogelijk het inburgeringsexamen niet af te leggen. Dit moet wel met documenten worden aangetoond. Meer informatie over vrijstelling of ontheffing wegens lichamelijke of geestelijke belemmeringen van het inburgeringsexamen is te vinden op www.inburgeren.nl en in de publicaties over het inburgeringsexamen. Bij 'ingeburgerd zijn' hoort verder dat u niet met meer dan één man of vrouw tegelijk getrouwd mag zijn.
- De laatste 5 jaar:
 - bent u niet veroordeeld voor een misdrijf waarvoor u een gevangenisstraf hebt uitgezeten. Ook niet in het buitenland;
 - hebt u geen taakstraf uitgevoerd. Behalve als dit moest omdat u een geldboete onder €810 niet kon betalen;
 - hebt u geen hoge geldboete of andere (bijkomende) straf opgelegd gekregen als genoemd in artikel 9 WvSr. Bij 'een hoge boete' gaat het om een bedrag van € 810 of meer. Uw verzoek wordt ook afgewezen als u in de laatste 5 jaar meerdere boetes van € 405 of meer hebt gekregen, met een totaal van € 1.215 of meer. Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen u openstaan.
- U bent bereid tijdens de naturalisatieceremonie de verklaring van verbondenheid af te leggen. Hiermee zegt u dat u weet dat de wetten van het Koninkrijk der Nederlanden ook voor u gelden. Als u de verklaring van verbondenheid niet aflegt, kunt u geen Nederlander worden.
- U bent, als dat nodig is, bereid afstand te doen van uw huidige nationaliteit(en). Als u geen afstand doet van uw huidige nationaliteit(en) nadat u Nederlander bent geworden, kan het Nederlanderschap weer worden ingetrokken. Bij een beperkt aantal nationaliteiten mag u wel uw huidige nationaliteit(en) behouden. Het is ook mogelijk dat u uw huidige nationaliteit automatisch verliest wanneer u Nederlander wordt. Bij de afdeling Burgerzaken van uw gemeente kunt u dit navragen. Soms hoeft u geen afstand te doen van uw huidige nationaliteit. U moet op het moment dat u het verzoek om naturalisatie indient, aantonen dat u geen afstand hoeft te doen.
U hoeft géén afstand te doen van uw huidige nationaliteit in onder andere de volgende gevallen:
 - Door de naturalisatie tot Nederlander verliest u automatisch uw huidige nationaliteit.
 - De wetgeving van het land van uw huidige nationaliteit staat verlies van uw nationaliteit niet toe (op www.ind.nl kunt u per land zien welke regelgeving geldt voor het doen van afstand).
 - U bent getrouwd met of u bent de geregistreerd partner van een Nederlander.
 - U bent minderjarig.
 - U bent in het bezit van een verblijfsvergunning asiel.

- U bent geboren in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten en u woont hier op het moment dat u uw verzoek om naturalisatie indient. U moet om afstand te kunnen doen van uw huidige nationaliteit een hoog bedrag betalen aan de autoriteiten van het land van uw huidige nationaliteit(en). Dit moet u bij de indiening van uw verzoek om naturalisatie kunnen aantonen.
- U zou door het doen van afstand van uw huidige nationaliteit(en) bepaalde rechten verliezen, waardoor u ernstige financiële schade lijdt. Denk bijvoorbeeld aan erfrecht. Dit moet u bij de indiening van uw verzoek om naturalisatie kunnen aantonen.
- U moet uw militaire dienstplicht vervullen (of afkopen) voordat u afstand kunt doen van uw huidige nationaliteit(en). Dit moet u bij de indiening van uw verzoek om naturalisatie kunnen aantonen.
- Volgens de wetgeving van het land van uw huidige nationaliteit kunt u pas afstand doen van uw huidige nationaliteit nadat u bent genaturaliseerd. Na de totstandkoming van uw naturalisatie moet u wél afstand doen van uw huidige nationaliteit.
- Van u kan niet worden verlangd dat u contact opneemt met de autoriteiten van de Staat van uw huidige nationaliteit.
- U hebt een bijzondere reden waardoor u geen afstand kunt doen van uw huidige nationaliteit.
- U bent onderdaan van een staat die niet door Nederland wordt erkend.
- U bent onderdaan van een staat die partij is bij het Tweede Protocol Verdrag van Straatsburg.
- U bent in Nederland, Curaçao, Sint Maarten of Aruba erkend als vluchteling.
- U hebt in 2007 of 2008 een Ranov-vergunning gekregen en u hebt sinds uw Ranov-vergunning uw hoofdverblijf in Nederland gehad; en
 - o U was minderjarig op de ingangsdatum van uw Ranov-verblijfsvergunning. De beslissing op uw naturalisatieverzoek is genomen na 31 mei 2021; of
 - o U was meerderjarig op de ingangsdatum van uw Ranov-verblijfsvergunning. De beslissing op uw naturalisatieverzoek is genomen na 31 oktober 2021.

Ga dus van tevoren na wat de gevolgen zijn als u afstand doet van uw huidige nationaliteit(en) en of hier kosten aan zijn verbonden. Neem hiervoor contact op met de autoriteiten van het land van uw huidige nationaliteit(en).

Als u een asielstatushouder bent en u van plan bent om uw gezinsleden naar Nederland over te laten komen, hoeven uw (meerderjarige) gezinsleden het basisexamen inburgering buitenland niet af te leggen als u vóór uw naturalisatie om hun overkomst vraagt. Als u pas om overkomst vraagt nadat u bent genaturaliseerd tot Nederlander, zullen uw (meerderjarige) gezinsleden het basisexamen inburgering in het buitenland wel moeten afleggen.

Voor beide procedures betekenen de woorden 'legaal' en 'onafgebroken verblijf' dat u tijdens de genoemde periode steeds in het bezit bent geweest van een geldige verblijfsvergunning. Dit betekent dat u altijd voordat uw vergunning verliep een verlenging hebt aangevraagd.

Ook tijdens de optie- en naturalisatieprocedure moet u steeds in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning.

In hoofdstuk 5 van deze publicatie leest u meer over de procedure bij naturalisatie.

4. Hoe werkt de optieprocedure?

De optieprocedure is een eenvoudige manier om de Nederlandse nationaliteit te verkrijgen. Komt u voor deze procedure in aanmerking? Dan kunt u eenvoudig een verklaring afleggen dat u (weer) Nederlander wilt worden. Als uw optieverklaring wordt bevestigd, nodigt de burgemeester u uit voor een naturalisatieceremonie. Tijdens de ceremonie wordt aandacht geschonken aan de betekenis van de Nederlandse nationaliteit en uw verbondenheid met de Nederlandse samenleving. U bent verplicht om naar de naturalisatieceremonie te gaan. U wordt pas Nederlander als u de naturalisatieceremonie bijwoont, de verklaring van verbondenheid aflegt en de bekendmaking in ontvangst neemt.

Voor wie?

Verschillende groepen vreemdelingen, waaronder ook oud-Nederlanders, kunnen van de optieprocedure gebruikmaken. In hoofdstuk 3 kunt u lezen aan welke eisen u moet voldoen. Uw minderjarige kinderen kunnen samen met u via de optieprocedure Nederlander worden. U moet dan wel de gegevens van uw kinderen in de optieverklaring vermelden. In de meeste gevallen moeten uw kinderen een geldige verblijfsvergunning hebben. Als uw kind 16 jaar of ouder is gelden enkele aanvullende voorwaarden. Hij/zij moet hij de optieverklaring zelf afleggen, mag geen gevaar zijn voor de openbare orde en dient de verklaring van verbondenheid af te leggen.

Procedure

Wilt u van de optieprocedure gebruikmaken en voldoet u aan de voorwaarden? Dan moet u bij de gemeente (afdeling Burgerzaken) een optieverklaring invullen en een verklaring waarin u aangeeft dat u bereid bent de verklaring van verbondenheid af te leggen. Als u opteert op grond van artikel 6, eerste lid en onder e, RWN dan moet u in principe ook een bereidheidsverklaring tot het doen van afstand van uw huidige nationaliteit(en) invullen. De gemeente onderzoekt of u in aanraking bent geweest met de politie. Afhankelijk van de optiecategorie waartoe u behoort, moet u bovendien aantonen dat u steeds in het bezit bent geweest van een geldige verblijfsvergunning. Als daar twijfel over bestaat kan de burgemeester een bewijs daarvan opvragen bij de IND.

Bevestigen of de bevestiging weigeren

Als u aan alle voorwaarden voor optie voldoet, bevestigt de Burgemeester uw optieverklaring. De burgemeester nodigt u vervolgens uit voor een naturalisatieceremonie, waar u de verklaring van verbondenheid aflegt en de optiebevestiging in ontvangst neemt. Als u niet aan alle voorwaarden voldoet, ontvangt u een brief waarin wordt uitgelegd waarom u geen Nederlander kunt worden. U kunt tegen deze beslissing bezwaar aantekenen. Hoe dat gaat, leest u in die brief.

De ceremonie

Nederlander worden is een bijzondere gebeurtenis. Daarom organiseren gemeenten speciale bijeenkomsten waarin aandacht wordt geschonken aan de betekenis van de Nederlandse nationaliteit en uw verbondenheid met de Nederlandse samenleving. Deze naturalisatieceremonie is bedoeld voor iedereen die Nederlander wordt door optie of naturalisatie. U bent verplicht naar de ceremonie te gaan.

U wordt pas Nederlander als u de naturalisatieceremonie bijwoont en daar de verklaring van verbondenheid aflegt. Als u niet op de naturalisatieceremonie verschijnt, ontvangt u een nieuwe uitnodiging voor een volgende naturalisatieceremonie. U moet binnen 1 jaar na de beslissing op de naturalisatieceremonie verschijnen en na het afleggen van de verklaring van verbondenheid, de optiebevestiging in ontvangst nemen, anders verkrijgt u de Nederlandse nationaliteit niet. Na 1 jaar moet u dan opnieuw een optieprocedure starten om alsnog Nederlander te kunnen worden. Ook moet u opnieuw de leges betalen. Alleen in zeer bijzondere gevallen hoeft u niet te komen. Als u denkt dat er sprake is van een dergelijke uitzonderingssituatie, kunt u contact opnemen met uw gemeente.

Ook de minderjarige optant die op het moment van het afleggen van de optieverklaring 16 of 17 jaar oud was, is verplicht naar de ceremonie te gaan en om de verklaring van verbondenheid af te leggen. De minderjarige optant die jonger is dan 16 jaar wordt niet opgeroepen te verschijnen op de naturalisatieceremonie, maar mag daarbij wel aanwezig zijn. De ouder of wettelijk vertegenwoordiger wordt opgeroepen te verschijnen en is ook verplicht om te verschijnen. Deze minderjarige optant wordt alleen Nederlander als de ouder of wettelijk vertegenwoordiger de ceremonie bijwoont en de verklaring van verbondenheid aflegt.

Duur

De optieprocedure duurt ongeveer 3 maanden.

Kosten

Voor de optieprocedure moet u betalen. Ook voor minderjarige kinderen die bij uw optie zijn betrokken, moet u betalen. Over de kosten of de eventuele vrijstelling van het betalen van leges vindt u in deze publicatie geen informatie. Wilt u vooraf weten wat de kosten zijn, kijk op www.ind.nl. U krijgt het geld niet terug als de optieverklaring niet wordt bevestigd of als u uw optieverklaring later intrekt.

Afstand doen van uw huidige nationaliteit(en)

Als u opteert, bepaalt de wetgeving van het land van uw oorspronkelijke nationaliteit(en) of u die nationaliteit(en) verliest.

Let op! Voor één optie categorie geldt wel de afstandsverplichting. De persoon die vanaf de leeftijd van 4 jaar toelating en hoofdverblijf heeft in Nederland (artikel 6 lid 1 onder e RWN) moet wel afstand doen van zijn nationaliteit bij de (her)verkrijging van het Nederlanderschap.

U hoeft géén afstand te doen van uw huidige nationaliteit als:

- u in 2007 of 2008 een Ranov-vergunning heeft gekregen, en
- u sinds uw Ranov-vergunning uw hoofdverblijf in Nederland heeft gehad; en
- uw optieverklaring is na 31 mei 2021 bevestigd.

5. Wat moet u doen om Nederlander te worden door naturalisatie?

Informatie inwinnen

Ga allereerst na of u in aanmerking komt voor het Nederlanderschap. Lees hiervoor de voorwaarden in deze publicatie. Achterin deze publicatie is een checklist opgenomen. Ga ook na of u afstand moet doen van uw huidige nationaliteit als u Nederlander wordt. Kijk op www.ind.nl hoe u contact kunt opnemen met de IND. U kunt ook contact opnemen met de afdeling Burgerzaken van uw gemeente.

Documenten verzamelen

Als u denkt dat u aan alle voorwaarden voor naturalisatie voldoet, verzamel dan alle documenten die u voor het indienen van het verzoek nodig hebt. De medewerker van de gemeente zal u vragen om een aantal documenten mee te nemen. Welke? Dat hangt af van uw persoonlijke situatie. Onder andere de volgende documenten kunnen gevraagd worden:

- Geldig paspoort (van uzelf, uw partner en uw kinderen).
- Geldige verblijfsvergunning (van uzelf, uw partner en uw kinderen).
- Geboorteakte (van uzelf, uw partner en uw kinderen, bij geboorte in het buitenland op te vragen in het geboorteland van u (en uw kinderen)).
- Huwelijksakte of een akte van geregistreerd partnerschap (als u Nederlander wilt worden vanwege een huwelijk of geregistreerd partnerschap met een Nederlander, en als het huwelijk in het buitenland gesloten is).
- Bewijs dat u 3 jaar of langer onafgebroken samenleeft met een Nederlander, als u op grond hiervan om het Nederlanderschap verzoekt.
- Inburgeringsdiploma, certificaat naturalisatietoets of vergelijkbaar document.

Vertalen en legaliseren van buitenlandse aktes

De gemeente moet buitenlandse aktes (geboorteakte, huwelijksakte en dergelijke) kunnen lezen en de echtheid ervan kunnen vaststellen. Daarom gelden de volgende regels:

- Als de akte in een andere taal dan het Nederlands, Engels, Duits of Frans is opgesteld, moet u een vertaling laten maken, bij voorkeur in het Nederlands. Deze vertaling moet gemaakt zijn door een vertaler die door een Nederlandse rechtbank is beëdigd. Als u het document niet in Nederland laat vertalen door een bij de Nederlandse rechtbank beëdigd vertaler, maar in het buitenland, moet de vertaling ook gelegaliseerd zijn of voorzien zijn van apostille.
- De gemeente kan u vragen de aktes te laten legaliseren in het land waar de aktes vandaan komen. Hierbij wordt gecontroleerd of de akte door de bevoegde autoriteit(en) is afgegeven.

Het vertalen en legaliseren van buitenlandse documenten kan enige maanden in beslag nemen en u moet zelf de kosten betalen. Voor meer informatie over het vertalen en legaliseren van buitenlandse documenten kunt u contact opnemen met de afdeling Burgerzaken van uw gemeente of de Informatie Rijksoverheid (zie hoofdstuk 8 voor de contactgegevens).

Verzoek om naturalisatie tot Nederlander invullen

Het verzoek om naturalisatie tot Nederlander vult u samen in met een medewerker van de afdeling Burgerzaken van uw gemeente. Als uw partner ook wil naturaliseren, moet hij of zij ook bij het indienen van het verzoek om naturalisatie aanwezig zijn. Als u minderjarige kinderen hebt die in Nederland wonen en een geldige verblijfsvergunning hebben, kunt u ook voor hen om het Nederlanderschap verzoeken. Hun namen en geboortedata moeten dan ook op het verzoek worden ingevuld. Kinderen van 16 en 17 jaar moeten zelf aangeven dat ze het eens zijn met het verzoek om (mede)naturalisatie, ze moeten daarvoor hun handtekening zetten. Ze moeten ook de bereidverklaring invullen en de verklaring van verbondenheid afleggen (zie hieronder) en moeten dus aanwezig zijn bij het indienen van het verzoek om (mede)naturalisatie.

Bereidverklaring ondertekenen

Naast het invullen en ondertekenen van het verzoek om naturalisatie tot Nederlander, moet u ook een formulier invullen waarmee u zich bereid verklaart tijdens de naturalisatieceremonie een verklaring van verbondenheid af te leggen. Als u de verklaring van verbondenheid aflegt, zegt u dat u weet dat de wetten van het Koninkrijk der Nederlanden ook voor u gelden. De verklaring van verbondenheid legt u in persoon en in het Nederlands af. Als u de verklaring van verbondenheid niet aflegt, kunt u geen Nederlander worden.

Bereidheidsverklaring ondertekenen voor het doen van afstand van uw oorspronkelijke nationaliteit

Als u afstand moet doen van uw huidige nationaliteit(en) dan tekent u hiervoor een verklaring, de zogenaamde bereidheidsverklaring. In deze verklaring geeft u aan dat u afstand van uw huidige nationaliteit(en) gaat doen. Kinderen tot 16 jaar mogen hun huidige nationaliteit behouden als één of beide ouder(s) Nederlander word(t)(en), tenzij de wetgeving van het land van hun huidige nationaliteit(en) anders bepaalt. Kinderen van 16 of 17 jaar moeten wel een bereidheidsverklaring tekenen. U kunt ook aangeven dat u denkt dat u geen afstand hoeft te doen als u onder een uitzonderingscategorie valt. In hoofdstuk 3 staan deze uitzonderingen genoemd. Na ondertekening van de verklaring bent u, nadat u Nederlander bent geworden, verplicht afstand te doen van uw huidige nationaliteit(en).

U kunt dan geen beroep meer doen op een uitzonderingscategorie. Het is daarom belangrijk dat u, voordat u uw verzoek om naturalisatie indient, onderzoekt of en hoe u afstand moet doen, of hier kosten aan zijn verbonden en wat de gevolgen zijn. Neem hiervoor vóór het ondertekenen van de bereidheidsverklaring contact op met de autoriteiten van het land van uw huidige nationaliteit(en).

Naam vaststellen of wijzigen

Het kan zijn dat uw naam moet worden vastgesteld. Het vaststellen van uw naam is verplicht als u geen achternaam of voornaam hebt (maar slechts één naam of meerdere namen waarbij geen onderscheid bestaat tussen achternaam en voorna(a)m(en)).

Daarnaast kunt u zelf vragen om wijziging van uw geslachtsnaam. Dit kan alleen in een limitatief aantal gevallen en alleen als het voor de inburgering van belang is, waaronder:

- Uw naam is moeilijk uit te spreken voor Nederlanders.
- U hebt door het huwelijk de naam van uw man gekregen en u wilt deze naam wijzigen in uw meisjesnaam.

Gesprek met minderjarige kinderen

Kinderen van 16 of 17 jaar beslissen zelf of ze wel of geen Nederlander willen worden. Aan kinderen tussen de 12 en 16 jaar, wordt door de medewerker van de gemeente om hun mening gevraagd over de verkrijging van het Nederlanderschap. Ook wordt (ongeacht de leeftijd van het kind) de mening gevraagd aan de ouder die niet de optie of de naturalisatie aanvraagt. Als in dit geval de ouder die niet de naturalisatie aanvraagt, én het kind allebei vinden dat het kind geen Nederlander hoeft te worden, dan wordt het kind niet genaturaliseerd. Als alleen het kind of één van de ouders dit vindt, dan beslist de overheid of het kind al dan niet Nederlander wordt.

Kosten

Voor de naturalisatieprocedure moet u betalen. Het bedrag is afhankelijk van de aard van uw verblijfsrecht en van de vraag of het om een enkelvoudig of gemeenschappelijk verzoek gaat. Voor minderjarige kinderen die in uw verzoek om naturalisatie zijn opgenomen, moet u ook betalen. Het bedrag moet betaald worden op het moment dat u het verzoek om naturalisatie indient. Over de kosten of de eventuele vrijstelling van het betalen van leges vindt u in deze publicatie geen informatie. Wilt u vooraf weten wat de kosten zijn, kijk op www.ind.nl. U krijgt het geld niet terug als uw verzoek wordt afgewezen of als u later uw verzoek om naturalisatie intrekt.

Beoordeling van uw verzoek

Als de medewerker van de gemeente alle informatie heeft verzameld, voert hij een onderzoek uit. Hij gaat na of u voldoet aan alle voorwaarden voor naturalisatie. Alleen het openbare orde onderzoek bij naturalisatie (of u met de politie in aanraking bent geweest) wordt gedaan door de IND. Vervolgens adviseert de burgemeester of u op grond van alle documenten wel of niet kan naturaliseren. En stuurt de medewerker uw verzoek om naturalisatie met alle dossierstukken en het advies van de burgemeester naar de IND. De IND beoordeelt uw verzoek om naturalisatie. Als uw verzoek wordt ingewilligd, wordt een voorstel tot verlening van het Nederlanderschap aan Zijne Majesteit de Koning voorgelegd. Zijne Majesteit de Koning verleent uiteindelijk het Nederlanderschap.

Antwoord op uw verzoek

U kunt uiteindelijk twee reacties krijgen op uw verzoek om Nederlander te worden:

1. Uw verzoek om naturalisatie wordt ingewilligd en de burgemeester nodigt u uit voor een naturalisatieceremonie. U krijgt de Nederlandse nationaliteit als u op de naturalisatieceremonie na het afleggen van de verklaring van verbondenheid het naturalisatiebesluit krijgt.
2. Uw verzoek om naturalisatie wordt afgewezen. U krijgt een brief waarin uitgelegd wordt waarom u geen Nederlander kunt worden. U kunt hiertegen bezwaar aantekenen. Hoe dat gaat, leest u in die brief. Als u ook voor uw kinderen om het Nederlanderschap hebt verzocht dan kan dit onder bepaalde omstandigheden geweigerd worden, los van uw verzoek om naturalisatie.

De ceremonie

Nederlander worden is een bijzondere gebeurtenis. Daarom organiseren gemeenten speciale bijeenkomsten, waarin aandacht wordt geschonken aan de betekenis van de Nederlandse nationaliteit en uw verbondenheid met de Nederlandse samenleving. Deze naturalisatieceremonie is bedoeld voor iedereen die Nederlander wordt door optie of naturalisatie. U bent verplicht naar de naturalisatieceremonie te gaan.

U wordt pas Nederlander als u de naturalisatieceremonie bijwoont, de verklaring van verbondenheid in persoon en in het Nederlands aflegt en aan u de bekendmaking op uw verzoek om naturalisatie wordt uitgereikt. Als u niet op de naturalisatieceremonie verschijnt, ontvangt u een nieuwe uitnodiging voor een volgende naturalisatieceremonie. U moet binnen 1 jaar na ondertekening van het naturalisatiebesluit in persoon op de naturalisatieceremonie verschijnen, anders krijgt u de Nederlandse nationaliteit niet. Na 1 jaar moet u dan opnieuw een naturalisatieprocedure starten om alsnog Nederlander te kunnen worden. Ook als u op de naturalisatieceremonie niet de verklaring van verbondenheid (in het

Nederlands) wilt afleggen, wordt u geen Nederlander. Alleen in zeer bijzondere gevallen hoeft u niet op een naturalisatieceremonie te komen. Als u denkt dat er sprake is van een dergelijke uitzonderingssituatie, kunt u contact opnemen met uw gemeente.

Ook de minderjarige die op het moment van de indiening van het verzoek om (mede)naturalisatie 16 of 17 jaar oud was, is verplicht naar de ceremonie te gaan en om de verklaring van verbondenheid af te leggen. De minderjarige die jonger is dan 16 jaar wordt niet opgeroepen te verschijnen op de naturalisatieceremonie, maar mag daarbij wel aanwezig zijn. Zijn of haar ouder of wettelijk vertegenwoordiger wordt opgeroepen te verschijnen en is ook verplicht om te verschijnen. Deze minderjarige wordt alleen Nederlander als zijn of haar ouder of wettelijk vertegenwoordiger de ceremonie bijwoont (en de verklaring van verbondenheid aflegt). De minderjarige (mede)naturalisandus die op het moment van de indiening van het verzoek om (mede)naturalisatie 16 of 17 jaar oud was, is verplicht om naar de naturalisatieceremonie te gaan. De minderjarige (mede)naturalisandus die op het moment van de indiening van het verzoek om (mede)naturalisatie 16 of 17 jaar oud was, is verplicht om naar de naturalisatieceremonie te gaan en een verklaring van verbondenheid af te leggen.

Afstand doen van uw huidige nationaliteit(en)

Wanneer u de naturalisatieceremonie hebt bijgewoond en tot Nederlander bent genaturaliseerd, moet u nog wel afstand doen van uw huidige nationaliteit(en). U moet ook met bewijsstukken aantonen dat u afstand van uw huidige nationaliteit hebt gedaan. Doet u dat niet, dan kan uw Nederlandse nationaliteit worden ingetrokken. U hoeft geen afstand te doen als u onder één van de uitzonderingscategorieën valt (zie hoofdstuk 3 en 4). Daarnaast hoeft u geen afstand te doen als de wetgeving van uw land bepaalt dat u automatisch uw huidige nationaliteit verliest door het krijgen van de Nederlandse nationaliteit. Als u afstand moet doen, is het aan te raden dat u zich vooraf informeert hoe dat in uw land in zijn werk gaat. (Zie ook het kopje 'Bereidheidsverklaring ondertekenen voor het doen van afstand van uw oorspronkelijke nationaliteit').

Duur van de procedure

Voor de beoordeling van uw verzoek om naturalisatie tot Nederlander is ongeveer 1 jaar nodig.

6. Voordelen en gevolgen

U staat op het punt om Nederlander te worden. Een hele stap. Daarom is het goed dat u al iets weet over de gevolgen van het Nederlanderschap. Als uw verzoek om naturalisatie wordt ingewilligd of uw optieverklaring wordt bevestigd, verandert er het één en ander. De belangrijkste gevolgen staan hieronder voor u op een rijtje.

- U wordt als Nederlander opgenomen in de Basisregistratie Personen. Dat lijkt een formaliteit, maar het is heel belangrijk: de persoonsgegevens van de Basisregistratie Personen worden gebruikt als basis voor alle documenten, dus ook voor een Nederlands paspoort.
- U kunt een Nederlands paspoort aanvragen. Een Nederlands paspoort betekent in elk geval dat u vrij kunt reizen naar alle landen binnen de Europese Unie. U kunt ook kiezen voor een Nederlandse identiteitskaart.
- U stemt mee voor het parlement. Als er verkiezingen zijn voor de Tweede Kamer of voor de Provinciale Staten, krijgt u een oproep om te stemmen.
- Uw minderjarige kinderen worden ook Nederlander. Dit geldt alleen als u uw kinderen hebt opgenomen in uw verzoek om naturalisatie tot Nederlander en ze aan de voorwaarden voldoen. Als uw kinderen 12 jaar of ouder zijn, moeten ze bovendien zelf ook Nederlander willen worden.
- U bent geen vreemdeling meer. U wordt afgemeld bij de vreemdelingenadministratie. U moet uw verblijfsdocument inleveren. Dat geldt ook voor een eventueel vreemdelingen- of vluchtelingenpaspoort.
- U moet afstand doen van uw huidige nationaliteit(en). U moet in beginsel afstand doen van uw huidige nationaliteit(en) als u Nederlander wordt. Dat geldt niet als u onder één van de uitzonderingscategorieën valt (zie hoofdstuk 3 en 4). Als u geen afstand doet van uw huidige nationaliteit terwijl dat wel verplicht is, kan uw Nederlandse nationaliteit worden ingetrokken.

Let op! Als blijkt dat u fraude hebt gepleegd bij het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit, kan het Nederlanderschap worden ingetrokken. Dat kan zelfs tot 12 jaar nadat u de Nederlandse nationaliteit hebt verkregen, ook als dat betekent dat u hierdoor staatloos wordt. U kunt het Nederlanderschap automatisch verliezen als u vrijwillig in vreemde krijgsmacht treedt van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen Nederland of tegen een bondgenootschap waarbij Nederland partij is.

7. Veelgestelde vragen

Hieronder vindt u een aantal vragen (en antwoorden) dat veel aan de IND gesteld wordt. Voor meer vragen verwijzen we u naar de website: www.ind.nl.

Waar kan ik meer informatie over het inburgeringsexamen vinden?

Voor meer informatie over het inburgeringsexamen en voor het aanmelden voor het inburgeringsexamen kunt u bellen met de Dienst Uitvoering Onderwijs: 050 599 96 00. Via internet: www.inburgeren.nl. Informatie over vrijstelling of ontheffing van de toets vindt u ook op www.inburgeren.nl en in de publicaties over het inburgeringsexamen.

Wanneer kan ik een Nederlands paspoort bij de gemeente aanvragen?

U kunt een Nederlands paspoort aanvragen nadat u naar de naturalisatieceremonie bent geweest, de verklaring van verbondenheid hebt afgelegd en de optiebevestiging of de bekendmaking van verlening van het Nederlanderschap in ontvangst hebt genomen. Houdt u er wel rekening mee dat de gemeente na de ceremonie enige tijd nodig heeft om uw gegevens aan te passen.

8. Meer informatie

Hebt u na het lezen van deze publicatie nog vragen? Dan kunt u terecht op www.ind.nl of bij de afdeling Burgerzaken van uw gemeente. Contact opnemen met de IND kan op verschillende manieren.

Internet

Op www.ind.nl vindt u meer informatie over de procedure en voorwaarden voor verblijfsvergunningen, visa, en hoe u Nederlander kunt worden. U kunt hier ook online een afspraak maken voor uw bezoek aan een IND-loket.

Telefoon

De IND is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur via 088 043 04 30. Voor dit informatienummer betaalt u uw gebruikelijke tarief. Vanuit het buitenland belt u +31 88 043 04 30. Houd het v-nummer paraat (indien bekend).

Let op! Is de beslistermijn van uw aanvraag nog niet verlopen? Dan is uw aanvraag nog in behandeling en kunnen we u geen informatie geven over de status van uw aanvraag.

Social media

De IND is actief op Twitter, LinkedIn, Facebook en YouTube. Hebt u een algemene vraag, dan kunt u die stellen aan het webcareteam van de IND. Zij beantwoorden uw vragen op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

Socialmediakanalen zijn openbaar. Vermeld vanwege uw privacy daarom geen V-nummer en andere persoonlijke informatie. De IND reageert via social media niet inhoudelijk op vragen over uw dossier. Kijk voor meer informatie op www.ind.nl/socialmedia.

Brief of e-mail

Algemene vragen

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Postbus 17
9560 AA Ter Apel

E-mail: op www.ind.nl kunt u uw vraag stellen via het e-mailformulier.

Bezoek

In Nederland kunt u ook terecht bij een IND-loket. Kijk op www.ind.nl voor de dichtstbijzijnde vestiging. Houd er rekening mee dat u eerst een afspraak moet maken.

Klachten

Wilt u een klacht indienen over de wijze waarop u door de IND bent behandeld? Dan kunt u gebruik maken van het klachtenformulier op www.ind.nl.

U kunt ook bellen met de klachtenlijn van de IND. Het telefoonnummer is +31 88 043 04 70.

Vragen over legalisatie?

Voor informatie over legalisatie van documenten (geboorteakte, huwelijksakte) kunt u bellen met telefoonnummer 1400 (Informatie Rijksoverheid). Via internet: www.rijksoverheid.nl.

Verwerking van persoonsgegevens

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) verwerkt persoonsgegevens tijdens de behandeling van uw aanvraag, melding of verzoek. Dit betekent dat de IND gegevens opvraagt bij uzelf en bij andere organisaties of personen als dat nodig is. Ook gebruikt en bewaart de IND gegevens en geeft deze door aan andere organisaties. De IND houdt zich daarbij aan de regels die in de privacywetgeving staan. Zo moet de IND zorgvuldig en veilig met gegevens omgaan. De wet geeft ook rechten. Als u dat vraagt, mag u bijvoorbeeld zien welke gegevens de IND over u verwerkt. Ook kunt u informatie krijgen over waarom de IND deze gegevens ver- werkt en aan wie deze zijn doorgegeven. Op www.ind.nl leest u hoe de IND met uw gegevens omgaat en welke rechten u hebt. Ook leest u hoe u gebruik kunt maken van uw rechten.

Aan de inhoud van de publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Tekst uit deze uitgave mag onder bronvermelding worden gebruikt.

Checklist 1: Komt u in aanmerking?

Voor optie

U kunt Nederlander worden door een optieverklaring af te leggen, als u aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- U bent meerderjarig (dat wil zeggen 18 jaar of ouder. Bent u jonger dan 18 jaar, dan bent u meerderjarig als u getrouwd bent of getrouwd bent geweest), in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten geboren als kind van immigranten, woont sinds uw geboorte onafgebroken in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten en bent in het bezit van een geldige verblijfsvergunning.
- U bent in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten geboren, u hebt hier ten minste 3 jaar onafgebroken en legaal gewoond en u hebt vanaf uw geboorte geen nationaliteit (u bent staatloos). U moet kunnen aantonen dat u staatloos bent.
- Legaal betekent: met een geldige verblijfsvergunning.
- U bent als minderjarige toen u 7 jaar of ouder was door een Nederlander erkend, maar hebt daardoor niet van rechtswege het Nederlanderschap verkregen omdat uw erkenner geen DNA-bewijs van zijn vaderschap heeft overgelegd. U moet dan wel eerst 3 jaar verzorgd en opgevoed zijn door uw erkenner en moet dit ook kunnen aantonen.
- U bent meerderjarig en u woont vanaf het bereiken van de leeftijd van 4 jaar legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- U bent meerderjarig, oud-Nederlander en u woont ten minste 1 jaar in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten. op basis van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of een verblijfsvergunning voor een niet- tijdelijk verblijfsdoel (zie de aparte publicatie voor oud- Nederlanders).
- U bent ten minste 3 jaar getrouwd met een Nederlander en woont ten minste 15 jaar onafgebroken legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- U bent 65 jaar of ouder en woont 15 jaar onafgebroken legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- U bent voor 1 januari 1985 getrouwd met een niet-Nederlandse man en hebt daardoor de Nederlandse nationaliteit verloren. Binnen 1 jaar na de ontbinding van dat huwelijk kunt u het Nederlanderschap herkrijgen door optie. In dit geval geldt niet de voorwaarde van legaal verblijf in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- U bent oud-Nederlander. U hebt het Nederlanderschap van rechtswege verloren. Als met dat verlies het Unieburgerschap ook verloren is gegaan en de gevolgen daarvan voor u onevenredig zijn, dan kunt u het Nederlanderschap met terugwerkende kracht terugkrijgen. In dit geval hoeft u niet de verklaring van verbondenheid af te leggen op de naturalisatieceremonie. Ook geldt de voorwaarde van legaal verblijf in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten niet voor u.
- U bent vóór 1 januari 1985 geboren uit een moeder die ten tijde van uw geboorte Nederlander was, terwijl uw vader niet-Nederlander was (optie ex artikel 6 lid 1i).
- U bent vóór 1 januari 1985 in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten bij rechterlijke uitspraak geadopteerd door een vrouw die Nederlander was op de dag dat de uitspraak van kracht werd. U was minderjarig op de dag van de uitspraak in eerste aanleg (optie ex artikel 6 lid 1j).
- U bent geboren als kind van een persoon die het Nederlanderschap heeft verkregen. Die persoon voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of de persoon is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.
- U bent voor de leeftijd van 7 jaar erkend door een persoon die het Nederlanderschap heeft verkregen. Die persoon voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of de persoon is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.
- U bent als minderjarige van 7 jaar of ouder erkend door uw biologische vader die het Nederlanderschap heeft verkregen voordat u meerderjarig werd. Uw vader voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of uw vader is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.
- U bent door een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap het kind van een man die het Nederlanderschap heeft verkregen. Hij voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, onder i of j of hij is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden.

- U bent het in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten bij rechterlijke uitspraak geadopteerde kind van een man of vrouw die het Nederlanderschap heeft verkregen. Die persoon voldoet aan de voorwaarden van artikel 6, eerste lid onder i of j of die persoon is overleden en voldeed daarvoor aan deze voorwaarden. U was minderjarig op de dag van de uitspraak in eerste aanleg.
- Bent u na 1 april 2003 maar voor 1 maart 2009 door een Nederlander erkend of gewettigd, neem dan contact op met de gemeente.

In al deze gevallen geldt:

- De laatste 5 jaar:
 - bent u niet veroordeeld voor een misdrijf waarvoor u een gevangenisstraf hebt uitgezeten. Ook niet in het buitenland;
 - hebt u geen taakstraf uitgevoerd. Behalve als dit moest omdat u een geldboete onder € 810 niet kon betalen;
 - hebt u geen hoge geldboete of andere (bijkomende) straf opgelegd gekregen als genoemd in artikel 9 WvSr. Bij 'een hoge boete' gaat het om een bedrag van € 810 of meer. Uw verzoek wordt ook afgewezen als u in de laatste 5 jaar meerdere boetes van € 405 of meer hebt gekregen, met een totaal van € 1.215 of meer. Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen u openstaan.
- U mag niet met meer dan één man of vrouw tegelijk getrouwd zijn.

Ook moet u bereid zijn afstand te doen van uw huidige nationaliteit. Deze regel geldt alleen voor optieverklaringen ex artikel 6, eerste lid aanhef en onder e, RWN (vanaf de leeftijd van 4 jaar toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk). Deze categorie moet in principe een bereidheidsverklaring ondertekenen. Deze regel heeft een aantal uitzonderingen.

Voor naturalisatie

U kunt een verzoek om naturalisatie indienen als u aan alle volgende voorwaarden voldoet:

- U bent meerderjarig (dat wil zeggen 18 jaar of ouder. Bent u jonger dan 18 jaar, dan bent u meerderjarig als u getrouwd bent of getrouwd bent geweest).
- U woont 5 jaar of langer onafgebroken legaal in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten. *Let op!* Voor mensen die getrouwd zijn met, geregistreerd partner zijn van of samenwonen met een Nederlander gelden andere voorwaarden.
- Legaal betekent: met een geldige verblijfsvergunning.
- U hebt een geldige verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of een geldige verblijfsvergunning voor een niet- tijdelijk verblijfsdoel.
- U kunt Nederlands spreken, lezen, schrijven en verstaan en u kunt dat aantonen met een inburgeringsdiploma op A2-niveau of een vergelijkbaar diploma.
- U bent met niet meer dan één man of vrouw tegelijk getrouwd.
- De laatste 5 jaar:
 - bent u niet veroordeeld voor een misdrijf waarvoor u een gevangenisstraf hebt uitgezeten. Ook niet in het buitenland;
 - hebt u geen taakstraf uitgevoerd. Behalve als dit moest omdat u een geldboete onder € 810 niet kon betalen;
 - hebt u geen hoge geldboete of andere (bijkomende) straf opgelegd gekregen als genoemd in artikel 9 WvSr. Bij 'een hoge boete' gaat het om een bedrag van € 810 of meer. Uw verzoek wordt ook afgewezen als u in de laatste 5 jaar meerdere boetes van € 405 of meer hebt gekregen, met een totaal van € 1.215 of meer. Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen u openstaan.
- U bent bereid de verklaring van verbondenheid af te leggen tijdens de naturalisatieceremonie.
- U bent bereid afstand te doen van uw huidige nationaliteit(en) (deze regel heeft een aantal uitzonderingen).

Checklist 2: Welke documenten moet u meenemen?

In te vullen door medewerker van de gemeente

Om uw verzoek om naturalisatie te beoordelen zijn de volgende documenten nodig:

- geldig paspoort
 - van uzelf
 - van uw partner
 - van uw kinderen
- geldige verblijfsvergunning
 - van uzelf
 - van uw partner
 - van uw kinderen
- geboorteakte (bij geboorte in het buitenland)
 - van uzelf
 - van uw partner
 - van uw kinderen
- huwelijksakte of een akte van geregistreerd partnerschap (als u Nederlander wilt worden vanwege een huwelijk of geregistreerd partnerschap met een Nederlander, en als het huwelijk in het buitenland gesloten is)
- bewijs dat u 3 jaar of langer onafgebroken samenleeft met een Nederlander, als u op grond hiervan om het Nederlanderschap verzoekt
- inburgeringsdiploma, certificaat naturalisatietoets of vergelijkbaar document
- overige documenten

De volgende documenten moeten bovendien vertaald en gelegaliseerd worden (zie voor meer informatie hoofdstuk 5).

Document	Vertaling	Legalisatie
Geboorteakte van uzelf		
Geboorteakte van uw partner		
Geboorteakte van uw kinderen		
Huwelijksakte		
Overige documenten		

Ruimte voor afspraak

U wordt met de bovenstaande documenten verwacht op:

Datum

Tijdstip

Plaats

U hebt een afspraak met

Kosten verzoek

Bijlage

Wie doet wat?

Optie

	Wat doet u?	Wat doet de gemeente?
1	Informatie inwinnen	
2	Nagaan of u aan de voorwaarden voldoet	
3	Bij de gemeente documenten tonen	
4	Optieverklaring afleggen en eventueel andere formulieren (laten) invullen	
5	Kosten voldoen	
6		Onderzoek
7		De verkrijging van het Nederlanderschap bevestigen of de bevestiging van de optieverklaring weigeren
8		U uitnodigen voor de naturalisatieceremonie
9	Bijwonen naturalisatieceremonie en afleggen verklaring van verbondenheid (bij bevestiging) of eventueel bezwaar aantekenen (bij weigering)	
10	Afstand doen (indien vereist)	

Naturalisatie

	Wat doet u?	Wat doet de gemeente?	Wat doet de IND?
1	Informatie inwinnen		
2	Nagaan of u aan de voorwaarden voldoet		
3	Inburgeringsexamen afleggen (indien vereist)		
4	Bij de gemeente documenten tonen en verzoek om naturalisatie tot Nederlander en overige formulieren (laten) invullen	Formulieren invullen (samen met u)	
5	Kosten voldoen		
6		Onderzoek	
7	Documenten aanvullen (zo nodig)		
8		Uw verzoek om naturalisatie met documenten en advies/checklist naar de IND sturen	
9			Uw verzoek om naturalisatie (inclusief de documenten) beoordelen
10			Bij inwilliging u bij Zijne Majesteit de Koning voordragen voor verlening van het Nederlanderschap of uw verzoek om naturalisatie tot Nederlander afwijzen.
11		U uitnodigen voor de naturalisatieceremonie	
12	Bijwonen naturalisatieceremonie en afleggen verklaring van verbondenheid (bij inwilliging) of eventueel bezwaar aantekenen (bij afwijzing)		
13	Afstand doen (indien vereist)		